

Kitaaba Asteer

Ulfinni Waashtiin Mootittiin Taayitaa Irraa Buute

¹ Wannii bara mootummaa Ahashweroos keessa ta'e kanaa dha: Ahashweroos kun Hindiidhaa jalqabee hamma Itoophiyaatti kutaalee biyyaa 127 bulchaa ture; ² yeroo sanatti Ahashweroos Mootichi, Suusaa magaalaa guddoo sana keessa teessoo mootummaa isaa irra taa'ee bulchaa ture; ³ innis bara mootummaa isaa keessaa waggaa sadaffaatti namoota isaa bebeekamoo fi qondaaltota isaa hundumaaf cidha guddaa tokko qopheesse. Hooggantoonni waraana Faaresii fi Meedee, ilmaan moototaa fi namoonni bebeekamoon kutaa biyyaa achi turan.

⁴ Innis bultii 180 guutuu qabeenya mootummaa isaa guddaa, miidhagummaa fi ulfina jabina isaa gad baasee argisiisaa ture. ⁵ Yeroo guyyoonni kunneen darbanitti mootichi saba gamoo Suusaa keessa jiraatu xinnaa fi guddaa hundaaf oobdii iddoo biqiltuu masaraa mootii keessatti cidha guyyaa torba turu qopheesse. ⁶ Iddoon biqiltuu sunis golgaa quncee talbaa irraa hojjetame adii fi cuquliisa, kirrii adii fi diimaa dhiilgeedhaan qubeelaa meetii kan utubaawwan dhagaa akka cabbiitti hidhame tokko qaba ture.

Sireewwan dinkiin kanneen warqee fi meetii irraa hojjetamanis lafa dhagaa diimaadhaan, dhagaa akka cabbiitiin, lula bifa adda addaa qabuu fi dhagaawwan gati jabeeyyiidhaan miidhagfamee hafame irra ture. ⁷ Dhugaatiinis xooffoo warqetiin namaaf dhi'eeffame. Tokkoon tokkoon xooffoo sanaas gosa adda addaa ture; daadhiin wayiniis akkuma arjummaa mootichaatti akka malee baay'ee ture. ⁸ Akka tokkoon tokkoon keessummaa akkuma fedhetti dhuguuf mootichi eeyyamee ture; akka tokkoo tokkoo namaatiif waan inni barbaade dhi'eessaniifis mootichi warra daadhii wayinii dhi'eessan hunda ajajee turetii.

⁹ Waashtiin Mootittiinis masaraa mootummaa Ahashweroos Mootichaa keessatti dubartootaaf cidha qopheessite.

¹⁰ Guyyaa torbaffaatti Ahashweroos Mootichi yeroo daadhii wayinii dhugee gammadetti xu'aashiiwwan isa tajaajilan torban jechuunis Mihuumaan, Biztaa'aa, Harboonaa, Bigtaa'a, Abaagtaa, Zeetaarinii fi Karkas ¹¹ akka isaan Waashtiin mootittii akka isheen namootaa fi qondaaltotatti barreedina ishee argisiiftuuf gonfoo mootummaa isheetti kaa'anii fuula isaa duratti dhi'eessan ajaje; isheen akka malee bareedduu turteetii. ¹² Garuu yeroo ergamoonni sun ergaa mootichaa itti himanitti Waashtiin Mootittiin dhufuu didde. Kana irratti mootichi akka malee dheekkamee aariidhaan gubate.

¹³ Sababii waan seeraatii fi murtii qajeelaa irratti hayyootaan mari'achuun bartee mootichaa ta'eef inni namoota ogeeyyii waan baraa beekan

14 kanneen mootichatti aananiin mari'ate; isaanis Karshenaa, Sheetaar, Adimaataa, Tarshiish, Meres, Marseenaa fi Memuukaa qondaaltota Faaresii fi Meedee torban mootichaan walitti dhi'eenya qaban kanneen mootummaa sana keessatti iddoo ol aanaa qabanii dha.

15 Innis, "Akka seeraatti wanti nu Waashtiin mootittii gochuu qabnu maali? Isheen ajaja Ahashweroos Mootichaa kan xu'aashiiwwan isheetti geessan sanaaf hin ajajamneetii" jedhee isaan gaafate.

16 Memuukaan akkana jedhee fuula mootichaatii fi fuula namoota bebeekamoo duratti deebii kenne; "Waashtiin mootittiin Mooticha qofatti utuu hin ta'in qondaaltota hundattii fi namoota kutaalee biyyaa Ahashweroos Mootichaa hundatti balleessaa hojjette. 17 Wannii mootittiin goote kun dubartii hunda biratti beekamee isaan, 'Ahashweroos Mootichi akka Waashtiin Mootittiin fuula isaa duratti dhi'eeffamtu ajajee ture; isheen garuu dhaquu didde' jedhanii dhirsoota isaanii tuffatuutii. 18 Guyyuma har'aa kana iyyuu dubartoonni Faaresii fi Meedee bebeekamoon warri gocha mootittii kana dhaga'an qondaaltota mootichaa hundaaf waanuma akkasii deebisu. Tuffii fi lola dhuma hin qabnetu uumama.

19 "Kanaafuu yoo wannii kun mooticha gammachiise akka Waashtiin lammata fuula Ahashweroos Mootichaa duratti hin dhi'eeffamneef inni labsii mootummaa haa labsu; labsiin sunis seera Faaresii fi Meedee kan diigamuu hin dandeenye sana keessatti haa barreeffamu. Mootichi amma illee sadarkaa ulfinaa kan isheen mootummaa keessatti qabdu dubartii

biraa kan ishee caaltuuf haa kennu. ²⁰ Yoos yommuu labsiin mootichaa guutummaa mootummaa isaa keessatti labsamutti dubartoonni hundinuu xinnoo fi guddoon dhirsoota isaaniitiif ulfina kennu.”

²¹ Mootichii fi qondaaltonni isaa gorsa kanatti ni gammadan; kanaafuu mootichi yaada Memuukaan dhi’eesse sana hojii irra oolche. ²² Innis biyyoota mootummaa hundatti, tokkoo tokkoo kutaalee biyyaatiif qubeedhuma isaaniitiin, akkasumas tokkoo tokkoo sabaatiif afaanuma isaaniitiin xalayoota ergee akka dhiirri hundi bulchaa mana ofii isaa ta’u afaan gosa hundaatiin labse.

2

Asteer Niitii Mootii Taate

¹ Ahashweroos Mootichi erga aariin isaa qab-banaa’ee booddee waan Waashtiin gootee fi labsii inni waa’ee ishee labse ni yaadate. ² Kana irrattis tajaajiltoonni mootichaa akkana jedhanii yaada dhi’eessan; “Dubarran babbareedoon mootichaaf haa barbaadaman. ³ Akka isaan kutaalee biyyaa mootichaa hunda keessaa dubarran babbareedoo hunda gara Suusaa magaalaa guddoo iddoo dubartoonni jiraatanitti fidaniif mootichi itti gaafatamtoota haa muudu; isaanis Heegaayi xu’aashii mootichaa itti gaafatamaa dubartoota sana jalatti haa ajajaman; dubarran sanaafis kunuunsi miidhaginaa haa godhamu. ⁴ Ergasiis durbi mooticha gammachiiftu iddoo Waashtiin buutee niitii mootii haa taatu.” Gorsii

kunis mooticha ni gammachiise; innis akkuma jedhame sana godhe.

⁵ Yeroo sanatti gosa Beniyaam keessaa namichi Yihuudaa ilmi Yaa'iir, ilmi Shime'ii, ilmi Qiish kan Mordekaayi jedhamu tokko Suusaa magaalaa muummittii keessa jiraata ture; ⁶ innis warra Yehooyaakiin mooticha Yihuudaa wajjin Yerusaalemii Nebukadnezar mooticha Babiloniin booji'amanii fudhataman keessaa tokko ture. ⁷ Mordekaayis, durbii Hadasaa jedhamtu kan sababii isheen abbaa fi haadha hin qabneef ofitti fudhate tokko qaba ture. Durbi Asteer jedhamtee beekamtu kun dhaabaa fi bifaan jaallatamtuu turte; yeroo abbaa fi haati ishee du'anitti Mordekaayi ofitti fudhatee akkuma intala ofi isaatti guddifate.

⁸ Yeroo ajajonii fi labsiin mootichaa dhaga'ametti dubarran hedduun gara Suusaa magaalaa gudditiitti fidamanii harka Hegeetti kennaman. Asteeris gara masaraa mootichaatti geffamtee Heegaayi itti gaafatamaa dubartootaa sanatti imaanaa kennamte. ⁹ Durbi sunis isa gammachiiftee fuula isaa duratti fudhatama argatte. Innis yommusuma dibata miidhagina isheetiif ta'uu fi nyaata addaa kenneef. Dubartoota ishee tajaajilan kanneen masaraa mootichaa keessaa filataman torbas isheedhaaf ramade; ishee fi tajaajiltoota ishee sana gara mana dubartootaa kan mana hunda caalaa filatamaa ta'eetti gesse.

¹⁰ Waan Mordekaayi akka isheen hin himne ishee dhowweef Asteer saba isheetii fi maalummaa maatii ishee hin himne. ¹¹ Mordekaayis

haala Asteer keessa jirtuu fi waan ishee irra ga'e beekuudhaaf guyyuma guyyaadhaan fuula oobdii mana dubartootaa dura jiru sana irra deddeebi'aa ture.

¹² Durbi tokko utuu dabareen isheen itti fuula Ahashweroos Mootichaa duratti dhi'effamtu hin ga'in dura akkuma seera dubartootaaf kaa'ame sanaatti kunuunsa miidhaginaa kan ji'a kudha lamaa fixuu qabdi ture; isheenis ji'a ja'a zayitii qumbiitiin, ji'a ja'a immoo shittoo fi dibata garaa garaatiin miidhagfamuu qabdi ture.

¹³ Haalli itti durbi tokko mooticha bira dhaqxu akkana ture: Wannii isheen mana dubartootaatiif fudhattee gara masaraa mootichaa dhaquu feetu kam iyyuu ni kennamaaf ture. ¹⁴ Isheenis galgala achi dhaqxee ganama immoo gara kutaana mana dubartootaa kan harka Sha'asgaazi xu'aashii itti gaafatamaa saajjatoowwan sana jala jiru kaaniitti deebiti turte; yoo mootichi itti gammadee maqaadhaan waame malee isheen gara mootichaatti hin deebitu turte.

¹⁵ Yommuu dabareen Asteer intalli Abiihaayil obboleessa abbaa Mordekaayi kan Mordekaayi akkuma intala ofii isaatti guddifate sun itti mooticha bira dhaqxu ga'etti isheen waan Heegaayi xu'aashiin mootichaa inni itti gaafatamaa mana dubartootaa ture sun gorse malee waan tokko illee hin gaafanne. Asteeris fuula nama ishee argu hundaa duratti fudhatama argatte.

¹⁶ Isheenis bara mootichaa keessa waggaa torbaffaa ji'a kurnaffaa Teebeeti jedhamu keessa gara mana jireenyaa Ahashweroos Mootichaatti dhi'effamte.

17 Mootichis dubartoota kaan hunda caalaa Asteerin jaallate; isheenis dubarran qulqulluu kaan hunda caalaa fuula isaa duratti surraa fi fudhatama argatte. Kanaafuu inni gonfoo mootummaa mataa ishee irra kaa'eefii qooda Waashtiin ishee mootittii taasise. 18 Ergasiis mootichi ulfina Asteeriitiif jedhee qondaaltota isaatii fi tajaajiltoota isaatiif cidha guddaa qopheesse. Innis ayyaana kana guutummaa kutaalee biyyaa keessatti labse; akkuma arjooma mootiitti kennaas kenne.

Mordekaayi Mala Ifatti Baasuu Isaa

19 Yommuu dubarran qulqulloonni sun yeroo lammaffaa walitti qabamanitti Mordekaayi karra mootichaa dura taa'aa ture. 20 Asteer garuu akkuma Mordekaayi ishee gorse sanatti maalummaa maatii isheetii fi saba ishee hin himne; Asteer akkuma yeroo inni ishee guddise sanaatti ajaja Mordekaayi eegaa turteetii.

21 Yeroo Mordekaayi karra mootichaa dura taa'aa turetti qondaaltonni mootichaa warri bal-bala eegaa turan lamaan jechuunis Bigtaanaa fi Tereshi aaranii Ahashweroos Mooticha ajeessuuf malatan. 22 Mordekaayi garuu waa'ee mala kanaa beekee Asteer Mootittiitti hime; Asteer immoo maqaa Mordekaayiin waan kana mootichatti himte. 23 Yeroo wanni sun qoratamee dhugaa ta'ee argametti qondaaltonni sun lamaanuu muka irratti fannifaman. Wanni kun hundinuu fuula mootichaa duratti kitaaba seenaa keessatti barreeffame.

3

Haamaan Yihuudoota Balleessuuf Malate

¹ Waan kanneen booddee Ahashweroos Mootichi Haamaan ilma Hamedataa namicha biyya Agaag ol ol qabuudhaan teessoo qondaaltota kaanii hunda caalu kenneefii isa kabaje. ² Qondaaltonni mootichaa warri karra eegan hundi jilbeenfatani Haamaaniif ulfina kennan; mootichi waa'ee isaa waan kana ajajee tureetii. Mordekaayi garuu hin jilbeenfanne yookaan ulfina isaaf hin kennine.

³ Qondaaltonni mootichaa warri karra mootichaa dura turan, "Ati maaliif ajaja mootichaa eeguu didda?" jedhanii Mordekaayiin gaafatan. ⁴ Isaan guyyuma guyyaadhaan isatti himaa turan; inni garuu isaan dhaga'uu dide. Kanaafuu isaan sababii Mordekaayi akka nama gosa Yihuudaa ta'e isaanitti hime tureef dubbiin isaa kun akka maal ta'uu qabu beekuudhaaf waan kana Haamaanitti himan.

⁵ Haamaan akka Mordekaayi isaaf hin jilbeenfatin yookaan ulfina hin kenniniif arginaan akka malee aare. ⁶ Haamaanis eenyummaa saba Mordekaayi beeknaan Mordekaayiin qofa ajjeesuu ni tuffate. Qooda kanaa Haamaan saba Mordekaayi hunda jechuunis Yihuudoota mootummaa Ahashweroos guutuu keessa jiraatan fixuuf karaa barbaadaa ture.

⁷ Isaanis waggaa kudha lammaffaa bara Ahashweroos Mootichaa keessa ji'a jalqabaa ji'a Niisaan jedhamu keessa guyyaa fi ji'a filachuudhaaf fuula Haamaan duratti *Fuur* jechuunis

ixaa buusan. Ixaan sun ji'a kudha lammaffaa jechuunis ji'a Adaar irra bu'e.

⁸ Haamaanis Ahashweroos Mootichaan akkana jedhe; "Ummanni tokko saba kutaalee biyyaa mootummaa keetii keessa jiran hunda gidduu faffaca'eera; duudhaan uummata kanaa duudhaa saba kaanii hundaan adda; isaan seera mootichaa hin kabajan; kanaafuu mootichi uummata kanaaf obsa qabaachuun hin malu. ⁹ Yoo wanni kun mooticha gammachiise saba kana balleessuudhaaf labsiin tokko haa ba'u; anis warra waan kana hojjetaniif meetii taalaantii kuma kudhan mankuusa qabeenya mootichaatti nan galcha."

¹⁰ Kanaafuu mootichi qubeelaa chaappaa isaa quba ofii irraa baasee Haamaan ilma Hamedataa namicha biyya Agaag, diina Yihuudootaa sanatti kenne. ¹¹ Mootichis Haamaaniin, "Maallaqnis, sabni sunis sitti kennameeraatii akkuma feete godhi" jedhe.

¹² Guyyaa kudha sadaffaa ji'a jalqabaatti barreessitoonni mootichaa walitti waamaman. Isaanis waan Haamaan ajaje sana hunda arfii tokkoo tokkoo kutaa biyyaatiin, afaan saba hundaatiinis gara biyya bulchitoota mootichaatti, bulchitoota tokkoo tokkoo kutaalee biyyaatiin fi gara gurguddoota saba adda addaatti barreessan. Wannii kunis maqaa Ahashweroos Mootichaatiin barreeffamee, qubeelaa chaappaa isaatiin malatteeffame. ¹³ Xalayoonna akka Yihuudoonna hundi dargaggoonnii fi maanguddoonni, dubaratoonni fi ijoolleen xixinnoon guyyuma tokkotti jechuunis guyyaa kudha sadaffaa ji'a kudha

lammaffaatti, ji'a Adaar jedhamu keessa aj-jeefaman, akka barbadeeffamanii fi lafa irraa balleeffaman, akka qabeenyi isaaniis saamamu gara kutaalee biyya mootichaa hundaatti ajajaan ergamootaan ergaman. ¹⁴ Akka sabni hundi beek-kee guyyaa sanaaf qophaa'uufis garagalchi barreeffama sanaas akka seeraatti kutaalee biyyaa hunda keessatti saba hundatti labsamuu qaba ture.

¹⁵ Ergamoonni sun ajaja mootichaatiin ariiti-idhaan deeman; labsiin sunis Suusaa magaalaa guddittii keessatti labsame. Mootichi fi Haamaan waa dhuguudhaaf taa'an; magaalaa Suusaa garuu ni jeeqamte.

4

Mordekaayi Gargaarsa Asteer Gaafate

¹ Mordekaayi yeroo waan hojjetame sana hunda beeketti uffata isaa tarsiisee, wayyaa gaddaa uffatee, daaraa ofitti firfirsee, sagalee guddaadhaan wawwaachaa hiqqifatees boo'aa gara walakkaa magaalatti gad ba'e. ² Inni garuu sababii namni uffata gaddaa uffate tokko iyyuu akka ol seenu hin eeyyamamneef hamma karra mootichaa qofatti deeme. ³ Kutaalee biyyaa hunda iddoo ajajni fi labsiin mootichaa ga'etti gaddi guddaan, soomni boo'ichii fi wawwaan-naa Yihuudoota gidduu ture; baay'een isaanii uffata gaddaa uffatanii daaraa keessa ciisan.

⁴ Yeroo dubartoonni tajaajiltoonni Asteerii fi xu'aashiiwwan dhufanii waa'ee Mordekaayi isheetti himanitti Asteer akka malee gaddite.

Isheenis qooda uffata gaddaa wayyaa inni uffatu ergiteef; inni garuu isaan harkaa fudhachuu dide. ⁵ Kana irratti Asteer xu'aashiiwwan mootichaa keessaa Hataak isa ishee tajaajiluuf ramadame sana waamtee akka inni Mordekaayi bira deemee, rakkoo uumamee fi rakkoon sun maaliif akka uumame beekuuf ajajje.

⁶ Kanaafuu Hataak gara oobdii magaalattii kan karra mootichaa duraa sanaatti Mordekaayiitti ba'e. ⁷ Mordekaayi waan isa irra ga'e hunda, maallaqa Haamaan Yihuudoota balleessuudhaaf mankuusa qabeenya mootichaatti galchuuf waadaa gale isatti hima. ⁸ Akkasumas Mordekaayi akka inni Asteeritti argisiisee isheedhaaf ibsuuf garagalcha barreeffama labsii kan isaan balleessuudhaaf Suusaa keessatti labsame sana isatti kenne; akka inni akka isheen mooticha bira dhaqqee itti boossee saba isheetiif araara kadhattu itti himuufis isa ajaje.

⁹ Hataak deebi'ee waan Mordekaayi jedhe Asteeritti hime. ¹⁰ Asteer immoo akka inni akkana jedhee Mordekaayiitti himu isa ajajje; ¹¹ "Qondaaltonni mootichaa hundii fi sabni kutaalee biyyaa mootichaa akka mootichi yoo namni kam iyyuu dhiiras ta'u dubartiin utuu hin waamamin kutaa manaa isa gara keessaa ol seenee fuula mootichaa duratti dhi'aate akka mootichi seera tokko qofa qabu jechuunis akka ajjeefamu ni beeku. Namni tokko yoo mootichi bokkuu mootummaa kan warqee sana diriirseef qofa ajjeefamuu oola. Ani mataan koo iyyuu guyyoota soddoman kana keessaa akkan fuula mootichaa duratti dhi'aadhuuf waamamee hin

beeku.”

¹² Yommuu dubbiin Asteer Mordekaayiitti himametti, ¹³ inni akkana jedhee deebii kana erge: “Ati sababii mana mootichaa keessa jirtuuf Yihuudoota hunda keessaa waan ati qofti baraaramtu hin se’in. ¹⁴ Yoo ati yeroo kanatti cal’ifte gargaarsaa fi furamni Yihuudootaa iddoo biraatii ni dhufa; atii fi manni abbaa keetii garuu ni baddu. Maaltu beeka? Ati taayitaa mootummaa qabachuun kee yeroo akkanaatiif ta’aatii.”

¹⁵ Kana irratti Asteer akkana jettee deebii kana Mordekaayiitti ergite: ¹⁶ “Dhaqiitii Yihuudoota Suusaa keessa jiran hunda walitti qabiitii naa soomaa. Bultii sadii, guyyaa yookaan halkan illee homaa hin nyaatinaa yookaan homaa hin dhuginaa. Anii fi dubartoonni tajaajiltoonni koo iyyuu akkuma keessan ni soomna. Yoo akkas ta’e wanni kun seeraan ala ta’u illee ani gara mootichaa nan dhaqa. Ani yoon bades nan bada.”

¹⁷ Kanaafuu Mordekaayi deemee waan Asteer isa ajajje hunda hojii irra oolche.

5

Waan Asteer Mooticha Kadhatte

¹ Guyyaa sadaffaatti Asteer uffata ishee kan mootummaa uffatee dhaqxee oobdii masaraa mootichaa kan gara keessaa irra fuula galma mootichaa dura dhaabatte. Mootichi immoo galma sana keessa gara balbalaatti garagalee teessoo mootummaa isaa irra taa’ee ture.

² Mootichis utuu Asteer Mootittiin oobdii keessa dhaabachaa jirtuu argee isheetti gammadee

bokkuu warqee kan harkatti qabatee ture sana isheef diriirse. Kanaafuu Asteer itti dhi'aattee fiixee bokkuu sanaa tuqxe.

³ Mootichi, “Yaa Asteer Mootittii maal siif godhu? Maal barbaadda? Walakkaa mootummaa koo illee taanaan siif ni kennama” jedheen.

⁴ Asteeris, “Yoo wanni kun mooticha gammachiise, mootichi gara cidha ani isaaf qopheesse sanaa Haamaan wajjin har'a haa dhufu” jettee deebifteef.

⁵ Mootichis, “Akka waan Asteer jette sana goonuuf dafaatii Hamaa fidaa” jedhe.

Kanaafuu mootichii fi Haamaan gara cidha Asteer qopheessite sanaa dhaqan. ⁶ Utuma daadhii wayinii dhuganuu mootichi amma illee akkana jedhee Asteerin gaafate; “Mee wanni ati kadhattu maal? Wanni sun siif kennama. Gaaffiin kee maali? Walakkaa mootummaa koo illee taanaan siif kennama.”

⁷ Asteeris akkana jettee deebifteef; “Wanni ani kadhadhuu fi gaaffiin koo kanaa dha:

⁸ Yoo ani fuula mootichaa duratti surraa argadhee mootichis kadhannaa koo fudhatee waan ani isa gaafadhe naaf guutuun isa gammachiise, mootichii fi Haamaan cidha ani isaaniif qopheessu irratti bor haa argaman. Ani ergasii gaaffii mootichaa nan deebisa.”

Haamaan Mordekaayiitti Aaruu Isaa

⁹ Gaafas Haamaan gammadee itti tolee gad ba'e. Inni garuu karra mootichaa duratti Mordekaayiin argee yommuu akka inni isaaf hin ka'in yookaan isa hin sodaatin hubatetti

Mordekaayiitti akka malee aare. ¹⁰ Ta’u illee Haamaan of qabee mana isaatti gale.

Ergasiis michoota isaatii fi niitii isaa Zeresh walitti qabe; ¹¹ Haamaanis qabeenya isaa guddaa sanaan, ilmaan isaa hedduu sanaan akkasumas ulfina mootichi isaaf kenne hundaa fi akkaataa itti mootichi qondaaltota isaatii fi tajaajiltoota isaa kaanii olitti isa guddiseen isaanitti of jaje. ¹² Haamaan itti fufee akkana jedhe; “Kana qofa miti; namni Asteer Mootittiin akka mooticha wajjin gara cidha qopheessite sanaa dhufu waamte anuma qofa. Boris akkasuma mooticha wajjin na affeerteerti. ¹³ Ta’us wanni kun hundinuu utuu ani Mordekaayi Yihuudicha isaa karra mootichaa dura taa’u arguu na hin gammachiisu.”

¹⁴ Niitiin isaa Zeresh fi michoonni isaa hundinuu, “Muka itti nama fannisan kan dhundhuma shantama ol dheeratu dhaabiitii akka Mordekaayi bor ganama irratti fannifamu mooticha gaafadhu. Ergasiis mooticha wajjin gara cidha sanaa dhaqii gammadi” jedhaniin. Yaadni kun Haamaanin gammachiise; innis muka sana dhaabe.

6

Mordekaayi Ulfina Argate

¹ Halkan sana mootichi rafuu hin dandeenye; kanaafuu inni akka isaan kitaaba seenaa kan waa’ee mootummaa isaa barreeffame isaaf dubbisan ni ajaje. ² Kitaaba sana keessattis Mordekaayi akka Bigtaanaa fi Tereshi xu’aashiiwwan balbala eegan kanneen

Ahashweroos Mooticha ajjeesuuf mari'atan sana lamaan saaxilee ture barreeffamee argame.

³ Mootichis, "Yoos Mordekaayi sababii waan kanaatiif ulfina yookaan kabaja maalii argate ree?" jedhee gaafate.

Tajaajiltoonni isaa immoo, "Wanni tokko iyyuu hin godhamneef" jedhanii deebisan.

⁴ Mootichis, "Eenyutu oobdii kana keessa jira?" jedhee gaafate. Yeroo sana Haamaan waa'ee Mordekaayiin muka dhaabe sana irratti fanisuu mootichatti himuuf jedhee oobdii masaraa mootummaa isa gara alaa seenee ture.

⁵ Tajaajiltoonni mootichaa, "Haamaanitu oobdii keessa dhaabatee jira" jedhanii deebisan.

Mootichis, "Isa ol galchaa" jedhee ajaje.

⁶ Mootichis yeroo Haamaan ol galetti, "Nama mootichi kabajuu barbaaduuf maaltu godhamuufii qaba?" jedhee isa gaafate.

Haamaanis, "Namni mootichi na caalchisee kabaju eenyu?" jedhee ofi keessatti yaade.

⁷ Kanaafuu Haamaan akkana jedhee mootichaaf deebise; "Nama mootichi kabajuu jaallatuuf,

⁸ uffata mootummaa kan mootichi uffatuu fi farda mootummaa kan mootichi yaabbatu haa fidan; fardi gonfoon mootii mataatti kaa'ameef haa dhufuuf.

⁹ Ergasii uffannii fi fardi sun qondaaltota mootichaa kanneen qondaaltota hunda caalaa beekamoo ta'an keessaa isa tokkotti imaanaan haa kennamuuf; isaan immoo nama mootichi ulfina kennuufii barbaadu sanatti uffata sana haa uffisan; farda yaabbachiisaniis, 'Wanni nama mootichi ulfina kennuufii barbaaduuf godhamu kana!' jedhanii labsaa

daandiiwwan magaalattii irra fuula isaa dura haa deeman.”

¹⁰ Mootichis akkana jedhee Haamaanin ajaje; “Dafii dhaqii uffataa fi farda sana fuudhiitii akkuma jette sana Mordekaayi Yihuudicha karra mootii dura taa’u sanaaf godhi. Waan jette sana keessaa tokko illee hin hambisin.”

¹¹ Kanaafuu Haamaan dhagee uffataa fi farda sana fuudhe. Innis uffata sana Mordekaayi-itti uffisee fardas yaabbachiisee, “Wanni nama mootichi ulfina kennuufii barbaaduuf godhamu kanaa dha!” jedhee labsaa daandii magaalaa irra fuula isaa dura deeme.

¹² Ergasii Mordekaayi gara karra mootichaatti deebi’e. Haamaan garuu gaddaan mataa hagu-uggatee ariitiidhaan manatti gale; ¹³ waan isa irra ga’e hundas niitii isaa Zeresh fi michoota isaa hundatti hime.

Gorsitoonni isaatii fi niitiin isaa Zosaaraan, “Sababii Mordekaayi inni kufaatiin kee fuula isaa duratti jalqabe sun sanyii Yihuudaa ta’eef ati isaan mormuu hin dandeessu; ati dhugumaan ni badda!” jedhaniin. ¹⁴ Utuma isaan isa wajjin dubbachaa jiranuu xu’aashiiwwan mootichaa dhufanii gara cidha Asteer qopheessitee turte sanaatti Haamaan ariifachiisan.

7

Haamaan Fannifame

¹ Mootichii fi Haamaan gara cidha Asteer Mootittiin qopheessite sanaa dhaqan; ² utuma guyyaa lammaffaa sanatti daadhii wayinii dhugaa jiranuu, mootichi akkana jedhee gaafate;

“Yaa Asteer Mootittii wanni ati kadhattu maal? Wanni sun siif kennama. Gaaffiin kee maal? Walakkaa mootummaa koo illee taanaan wanni ati gaafattu siif kennama.”

³ Asteer Mootittiin akkana jettee deebifte; “Yaa mooticha, yoo ani fuula kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe, yoo wanni kunis mooticha gammachiise, lubbuu koo naaf oolchi; kadhaan koo kanuma. Saba koo illee naaf baraar; gaaffiin koos kanuma. ⁴ Anii fi sabni koo ajjeefamuutti, barbadeeffamuu fi lafa irraa balleeffamuutti gurguramneerraatii. Nu utuu dhiiraa fi dubartiin garbummaa qofatti gurguramne ta’ee, ani silaa nan cal’isan ture; rakkinni akkasii mooticha jeequuf sababii ga’aa mitiitii.”

⁵ Ahashweroos Mootichis, “Inni eenyuu? Namni waan akkasii gochuuf ija jabaate sun eessa jira?” jedhee Asteer Mootittii gaafate.

⁶ Asteer immoo, “Amajaajii fi diinni sun Haamaan namichuma jal’aa kanaa dha” jette.

Kana irratti Hamaan fuula mootichaatii fi mootittii duratti akka malee rifate. ⁷ Mootichis aaree ka’ee daadhii wayinii isaa dhiisee gad ba’ee iddoo biqiltuu masaraa mootummaa seene. Haamaan garuu akka mootichi isa balleessuudhaaf kutate beekkatee lubbuu ofii oolfachuudhaaf Asteer Mootittii kadhachuudhaaf duubatti hafe.

⁸ Yeroo mootichi iddoo biqiltuu masaraa mootummaatii gara galma cidhaatti deebi’etti Haamaan siree Asteer itti irkattee turte irratti gombifamee ture.

Mootichis, “Inni inumaa iyyuu manuma koo keessatti utuma isheen na wajjin jirtuu ishee qabataa?” jedhee dubbate.

Akkuma dubbiin kun afaan mootichaatii ba’een isaan fuula Haamaan haguugan. ⁹ Ergasiis xu’aashiiwwan mooticha tajaajilan keessaa Harboonaan akkana jedhe; “Mukni dhundhuma shantama ol dheeratu tokko mana Haamaa bira dhaabameera. Muka kanas Haamaanitu Mordekaayi isa mooticha gargaaruudhaaf dubbate sana itti fannisuudhaaf dhaabe.”

Mootichis, “Achi irratti isa fannisaa!” jedhe. ¹⁰ Kanaafuu isaan muka inni Mordekaayiif qopheesse sana irratti Haamaanin fannisan. Ergasiis aariin mootichaa ni qabbanaa’e.

8

Labsii Yihuudoota Baraaruuif Labsame

¹ Gaafuma sana Ahashweroos Mootichi qabeenya Haamaan isa diina Yihuudootaa ture sanaa Asteer Mootittiif kenne. Asteer akka inni fira ishee ta’e waan mootichatti himtee turteef Mordekaayi fuula mootichaa duratti dhi’aate.

² Mootichis qubeelaa chaappaa isaa kan Haamaan irraa deebisee fudhate sana ofi irraa baasee Mordekaayiif kenne. Asteeris qabeenya Haamaan irratti Mordekaayiin muudde.

³ Asteer miilla isaa irratti kuftee boo’aa ammas mooticha kadhatte. Isheenis akka inni karoora jal’aa kan Haamaan namichi biyya Agaag sun Yihuudootatti baase sana fashaleessuuf isa kadhatte. ⁴ Mootichis bokkuu warqee Asteeriif diriirsinaan isheen kaatee fuula isaa dura dhaabatte.

⁵ Isheen akkana jette; “Yoo wanni kun mooticha gammachiise, yoo ani fuula mootichaa duratti surraa argadhee jiraadhe, yoo wanni kun qajeelaa isatti fakkaatee fi yoo inni natti gammade, xalayaa Haamaan ilmi Hamedataa namichi biyya Agaag sun Yihuudoota kutaalee biyyaa mootichaa hunda keessa jiraatan balleessuudhaaf barreesse sana fashaleessuuf ajajni haa barreeffamu. ⁶ Ani utuun balaa saba koo irra ga’u arguu akkamittin obsuu danda’a? Akkamittis badiisa maatii koo argee obsuu danda’a?”

⁷ Ahashweroos Mootichis akkana jedhee Asteer Mootittii fi Mordekaayi Yihuudichaaf deebii kenne; “Sababii Haamaan Yihuudoota miidheef ani qabeenya isaa Asteeriif kenneera; isaanis muka irratti isa fannisaniiru. ⁸ Sababii lab-siin maqaa mootichaatiin barreeffamee chaappaan qubeelaa mootichaa itti godhame diigamuu hin dandeenyeef isin akkuma jaallattanitti waan Yihuudoota ilaalu maqaa mootichaatiin barreessaatii chaappaa qubeelaa mootichaa itti chaappessaa.”

⁹ Barreessitoonni mootichaas yommusuma bultii digdamii sadaffaa ji’a sadaffaatti ji’a Siiwaan jedhamu keessa walitti waamaman. Isaanis ajaja Mordekaayi hunda gara Yihuudoota, ergamoota, bulchitootaa fi namoota bebeekamoo kutaalee biyyaa 127 kanneen biyya Hindiitii hamma Itoophiyaatti jiraatanitti barreessanii ergan. Ajajni kunis arfii tokkoo tokkoo kutaalee biyyaatiin, afaan tokkoo tokkoo sabaatiin akkasumas Yihuudootatti

arfii fi afaanuma ofii isaaniitiin barreeffame.
¹⁰ Mordekaayis maqaa Ahashweroos
 Mootichaatiin xalayoota barreessee chaappaa
 qubeelaa mootichaa itti chaappesse; xalayoota
 sanas abbootii fardaa kanneen fardeen
 mootichaaf leenjifaman keessaa collee ta'an
 yaabbanitti erge.

¹¹ Labsiin mootichaa akka Yihuudoonni mag-
 aalaawwan hunda keessa jiraatan walitti qaba-
 man, akka of eeganii fi akka isaan humna
 waraana saba kamii iyyuu yookaan biyya
 kamii iyyuu kan isaan, dubartoota isaaniitii fi
 ijoollee isaanii miidhu akka ajjeesan, akka bar-
 badeessanii fi lafa irraa balleessan akkasumas
 akka qabeenya diinota isaanii saaman mirga
 kenneef. ¹² Guyyaan akka Yihuudoonni kutaalee
 biyya Ahashweroos Mootichaa hunda keessatti
 waan kana godhan murtaa'eefis bultii kudha
 sadaffaa ji'a kudha lammaffaa, ji'a Adaar jed-
 hamu keessa ture. ¹³ Garagalchi labsii sanaas
 kutaalee biyyaa hunda keessatti akka seeraatti
 raabsamee sabni hundi beekuu qaba ture; kunis
 akka Yihuudoonnis diinota isaanii haaloo ba'uuf
 gaafasitti qophaa'aniif.

¹⁴ Ergamoonni fardeen mootichaa yaabban
 sunis ajaja mootichaatiin ariifatanii gulufaa dee-
 man. Labsiin sunis gamoo Suusaa keessatti
 labsame.

¹⁵ Mordekaayis uffata mootii kan bifa cuquli-
 isaatii fi adii uffatee, gonfoo warqee guddaa isaa
 kaa'atee wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame
 dhiilgee irraan uffatee fuula mootichaa duraa
 ba'e. Magaalaan Suusaas gammaddee ililchite.

16 Yeroon sun Yihuudootaaf ifa, gammachuu, ilillee fi yeroo ulfinaa ture. 17 Kutaalee biyyaatii fi magaalaawwan hunda keessatti, lafa labsiin mootichaa ga'e hundatti Yihuudoonni ilillee fi gammachuudhaan, nyaataa fi dhugaatiidhaan ni ayyaaneeffatan. Namoonni gosa kaanii hedduun sababii Yihuudoota sodaataniif Yihuudoota ta'an.

9

Mo'annoo Yihuudootaa

1 Bultii kudha sadaffaa ji'a kudha lammaffaatti, ji'a Adaar keessa labsiin mootichi ajaje sun hojii irra ooluu qaba ture. Guyyaa kanatti diinonni Yihuudootaa isaan mo'achuu abdatanii turan; amma garuu dubbiin garagalee Yihuudoonni warra isaan jibban sana irratti ol'aantummaa argatan. 2 Yihuudoonnis warra badiisa isaanii hawwaa turan sana balleessuudhaaf magaalaawwan ofii isaanii kanneen kutaa biyyaa Ahashweroos Mootichaa hunda keessatti argamanitti walitti qabaman. Sababii namoonni saba kaanii hundinuu Yihuudoota sodaataniif namni tokko iyyuu fuula isaanii dura dhaabachuu hin dandeenye. 3 Namoonni bebeekamoon kutaalee biyyaa hundi, ergamoonni, bulchitoonnii fi qondaaltonni mootichaa sababii Mordekaayiin sodaataniif Yihuudoota gargaaran. 4 Mordekaayi masaraa mootummaa keessatti beekamaa ture; waa'een isaa kutaalee biyyaa guutuu ga'e; innis akka malee jabaachaa deeme.

5 Yihuudoonni diinota isaanii hunda goraadeedhaan ciccirani ajjeesuudhaan

barbadeessanii warra isaan jibbanis akkuma barbaadan godhan. ⁶ Gamoo Suusaa keessattis Yihuudoonni nama dhibba shan qalanii fixan. ⁷ Amma illee Paarshandaataa, Dalfoon, Asfaataa, ⁸ Phooraataa, Adaliyaa, Ariidaataa, ⁹ Paarmaashitaa, Ariisayi, Ariidayii fi Wayizaataa ajjeesan; ¹⁰ isaan kunneen ilmaan Haamaan ilma Hamedataa namicha diina Yihuudootaa ture sanaa kurnanii dha. Yihuudoonni garuu boojuu tokko illee hin tuqne.

¹¹ Baay'inni namoota gamoo Suusaa keessatti ajjeefamaniis guyyuma sana mootichatti hi-mame. ¹² Mootichis Asteer Mootittiidhaan akkana jedhe; "Yihuudoonni namoota dhibba shanii fi ilmaan Haamaan kurnan gamoo Suusaa keessatti ajjeesanii balleessaniiru. Kutaalee biyyaa mootichaa kanneen hafan keessatti maal godhan laata? Amma wanni ati kadhattu maali? Wanni sun siif kennama. Gaaffiin kee maali? Wanni sunis siif guutama."

¹³ Asteeris akkana jettee deebifte; "Yoo wanni kun mooticha gammachiise akka Yihuudoonni Suusaa keessa jiran labsii har'aa kana bori illee hojii irra oolchaniif eeyyama kennaniif; ilmaan Haamaan kurnanis muka irratti haa fannifaman."

¹⁴ Kanaafuu mootichi akka wanni kun raawwatamu ajaje. Labsiin tokko Suusaa keessatti labsame; isaanis ilmaan Haamaan kurnan fannisan. ¹⁵ Yihuudoonni Suusaa keessa jiraatan bultii kudha afuraffaa ji'a Adaaritti walitti qabamanii nama dhibba sadii Suusaa keessatti fixan; garuu boojuu tokko illee hin tuqne.

¹⁶ Yeroo kanatti Yihuudoonni kutaalee biyya mootichaa keessatti hafan kaanis mataa isaanii eeguu fi diinota isaanii irraa boqochuuf jedhanii walitti qabaman. Isaanis jara keessaa nama kuma torbaatamii shan fixan; garuu boojuu tokko illee hin tuqne. ¹⁷ Wannii kunis bultii kudha sadaffaa ji'a Adaar keessa ta'e; guyyaa kudha afuraffaatti immoo boqotanii guyyaa sana guyyaa cidhaa fi gammachuu godhatan.

Ayyaanni Furiim Ayyaaneffame

¹⁸ Ta'us Yihuudoonni Suusaa keessa jiraatan guyyaa kudha sadaffaa fi kudha afuraffaatti walitti qabaman; ergasii immoo guyyaa kudha shanaffaatti boqotanii guyyaa sana guyyaa cidhaa fi gammachuu godhatan.

¹⁹ Sababiin Yihuudoonni baadiyyaa kanneen gandoota keessa jiraatan guyyaa kudha afuraffaa ji'a Adaar akka guyyaa cidhaa fi gammachuutti, akka guyyaa itti kennaa waliif kennaniittis ayyaaneffataniif kanuma.

²⁰ Mordekaayis wantoota kanneen galmeessee Yihuudoota kutaalee biyya Ahashweroos Mootichaa keessa dhi'oo fi fagoo jiraatan hundatti xalayoota erge; ²¹ kunis akka isaan waggaa waggadhaan guyyaa kudha afuraffaa fi kudha shanaffaa ji'a Adaar ²² akkuma yeroo itti Yihuudoonni diinota isaanii irraa boqonnaa argataniittii fi akka ji'a itti gaddi isaanii gara gammachuutti, boo'ichi isaanii immoo gara kolfaatti geeddaramaetti ayyaaneffataniif. Innis akka isaan guyyoota sana akka guyyoota cidhaa fi gammachuutti, akka guyyoota itti nyaata

waliif kennanii hiyyeeyyiifis kennaa kennaniitti ayyaanefatanitti isaaniif barreesse.

²³ Akkasiin Yihuudoonni akkuma Mordekaayi isaaniif barreesetti ayyaana ayyaanefachuu jalqaban sana itti fufuuf walii galan. ²⁴ Haamaan ilmi Hamedataa namichi biyya Agaag diinni Yihuudoota hundaa sun Yihuudoota balleessudhaaf isaanitti yaadee akka isaan badanii fi barbadeeffamaniif ixaa *Fuur* jedhamu buusee tureetii. ²⁵ Yeroo yaadni sun gurra mootichaa bu'etti mootichi akka yaadni jal'aan kan Hamaan Yihuudootatti yaade sun matuma isaatti deebi'ee innii fi ilmaan isaa muka irratti fannifamaniif barreeffamaan ajaja dabarse.

²⁶ Kanaafuu guyyoonni sun jecha *Fuur* jedhamu irraa Furiim jedhamanii moggaafaman. Sababii waan xalayaa kana keessatti barreeffame hundaatii fi sababii waan arganiitii fi waan isaan irra ga'ee tureetiif, ²⁷ Yihuudoonni akka guyyoonni lamaan kunneen akkuma barreeffamettii fi yeroo murteeffametti utuu addaan hin citin waggaa waggadhaan ayyaanefamaniif bartee ofii isaanii, kan sanyiiwwan isaaniitii fi warra isaanitti dabalaman hundaa godhanii dhaabbatan. ²⁸ Guyyoonni kunneen dhaloota hunda keessatti, maatii hundaan, kutaalee biyyaa hunda fi magaalaa hunda keessatti yaadatamuu fi kabajamuu qabu; guyyoonni Furiim kunneen Yihuudootaan kabajamuunis hafuu hin qabu; yaadannoon guyyoota kanneeniis sanyii isaanii keessaa baduu hin qabu.

²⁹ Kanaafuu Asteer Mootittiin intalli Abiihaayil sun Mordekaayi Yihuudicha wajjin ta'anii

xalayaa lammaffaa waa'ee Furiim dubbatu kana mirkaneessuudhaaf aangoo guutuudhaan barreessan. ³⁰ Mordekaayis Yihuudoota kutaalee biyyaa 127 kanneen mootummaa Ahashweroos keessa jiraatan hundatti dubbii hawwii nagaatii fi qabbanaa barreessee erge. ³¹ Kunis akka guyyoonni Furiim kunneen akkuma Mordekaayi Yihuudichii fi Asteer Mootittiin isaaniif labsanitti, akkuma isaanis ofii isaaniitii fi sanyiiwwan isaaniitiif waa'ee soomaatii fi yeroo boo'icha isaanii ilaalchisee dhaabbatanitti yeroo murtaa'etti ayyaanefamuuf. ³² Labsiin Asteeris seera waa'ee Furiim kana mirkaneesse; wanni kunis galmee keessatti barreeffame.

10

Guddina Mordekaayi

¹ Ahashweroos Mootichi hamma qarqara galaanaatti bulchiinsa isaa guutuu irratti gibira buuse. ² Hojiin humnaa fi jabina isaa hundinuu, seenaa guddina Mordekaayi kan mootichi itti ol isa guddise guutuu wajjin kitaaba seenaa mootota Meedee fi Faares keessatti barreeffameera mitii? ³ Mordekaayi Yihuudichi sadark-aadhaan nama Ahashweroos Mootichatti aanu ture; inni sababii uummata isaatiif waan gaarii hojjetee fi sababii nageenya Yihuudoota hundaaatiif falmeef obboloota isaa Yihuudoota hedduu biratti ulfina guddaa qaba ture.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi'aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa'ee tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269